

Stærk fødevaresektor – men hvor sikker er den?

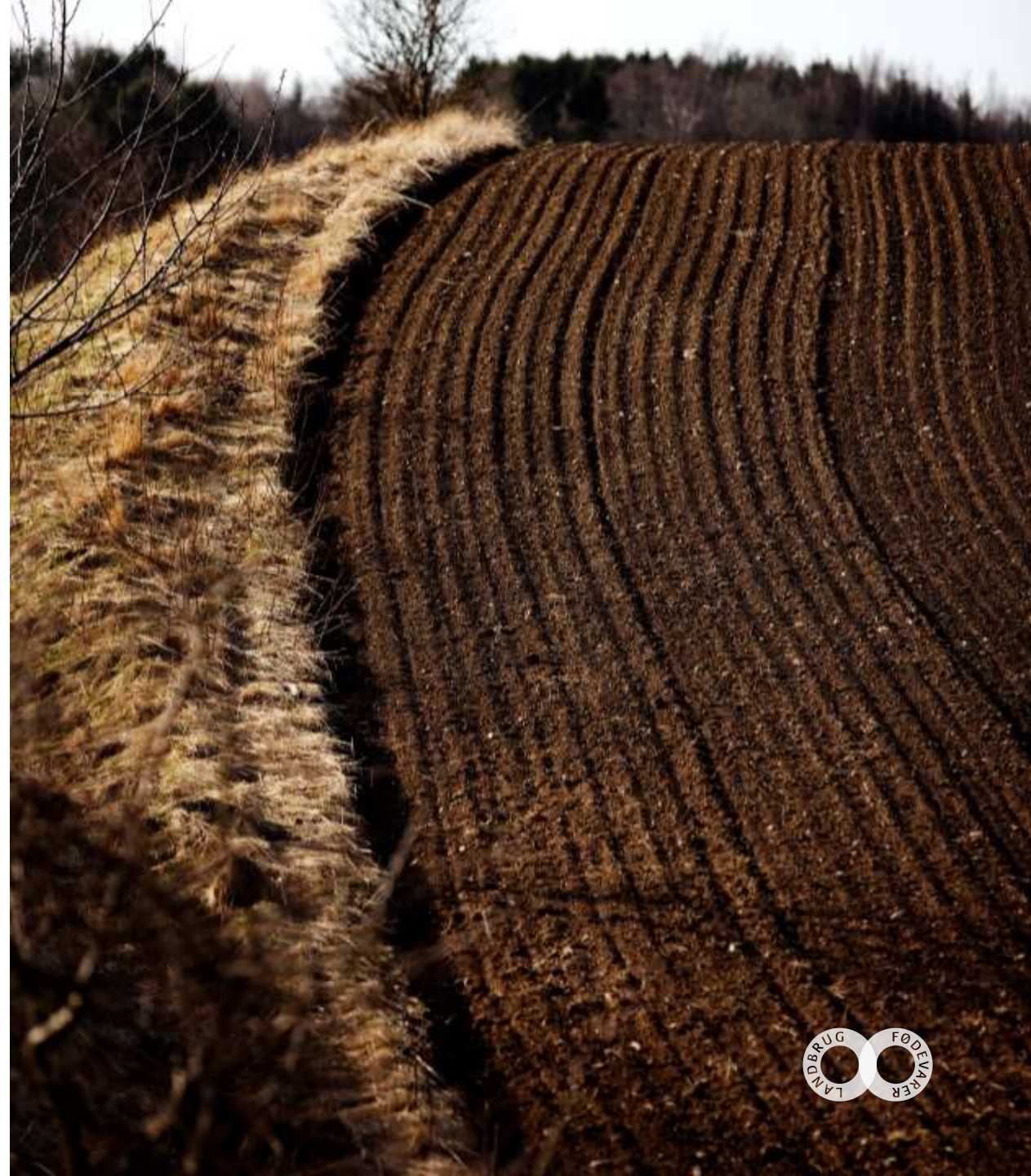
Flemming Nør-Pedersen

Viceadm. Direktør, Landbrug & Fødevarer

Dagsorden

- 1** Hvor stærkt står den danske fødevaresektor?
- 2** Hvor sikker – eller sårbar – er vores sektor?
- 3** Hvad er svarene på vores sikkerhedsudfordring?
- 4** Spørgsmål og dialog

Vi har en stærk fødevare- sektor i Danmark

God indtjening på tværs af sektorer

Samlet set fornuftige driftsresultater på tværs af produktionsformer. Med en solid økonomi er erhvervet godt rustet til fremtiden.

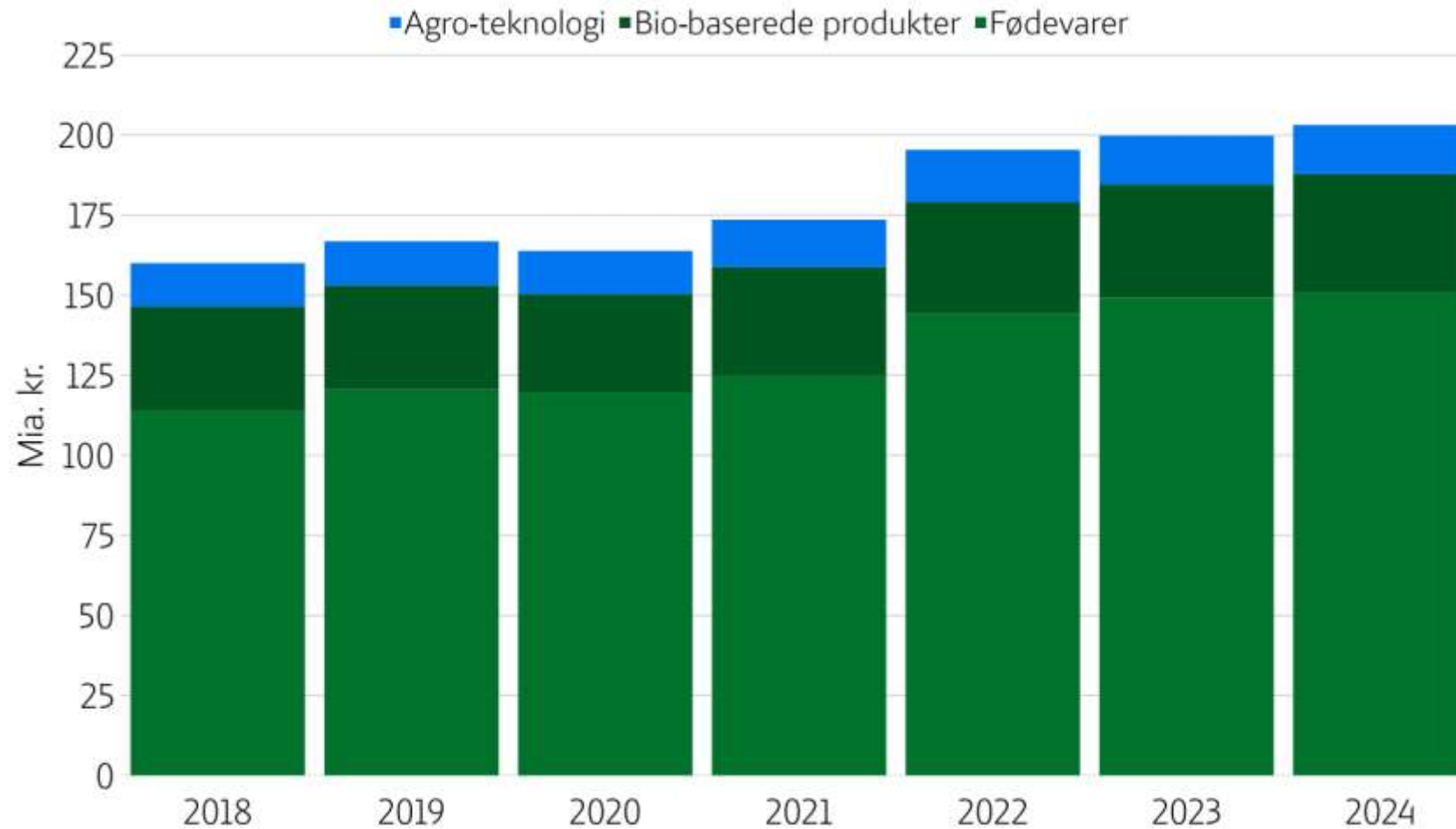
Fødevareklyngens nettoeksport slog rekord i 2024:

200+ mia. kr.

Gælden falder i landbruget

De seneste år er landbrugets samlede gæld faldet med knap 100 mia. på grund af afdrag og konvertering.

Eksporten slog rekord i 2024...

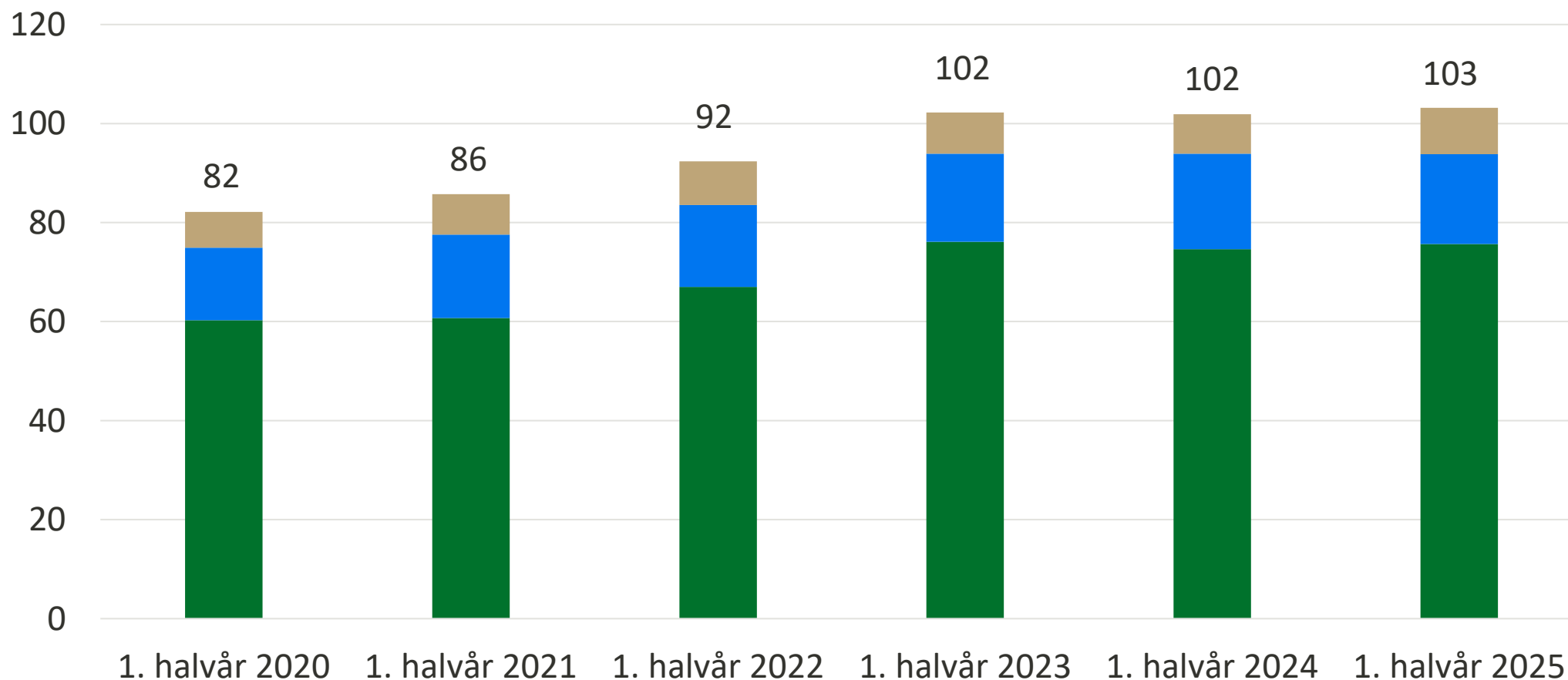
Kilde: Macrobond & L&F egne beregninger pba. Danmarks Statistik

... og den er godt på vej for 2025

Fødevarelyngens eksport i mia. kr.

■ Fødevarer ■ Biobaserede produkter ■ Agro-industri

Positiv udvikling for eksport af grise

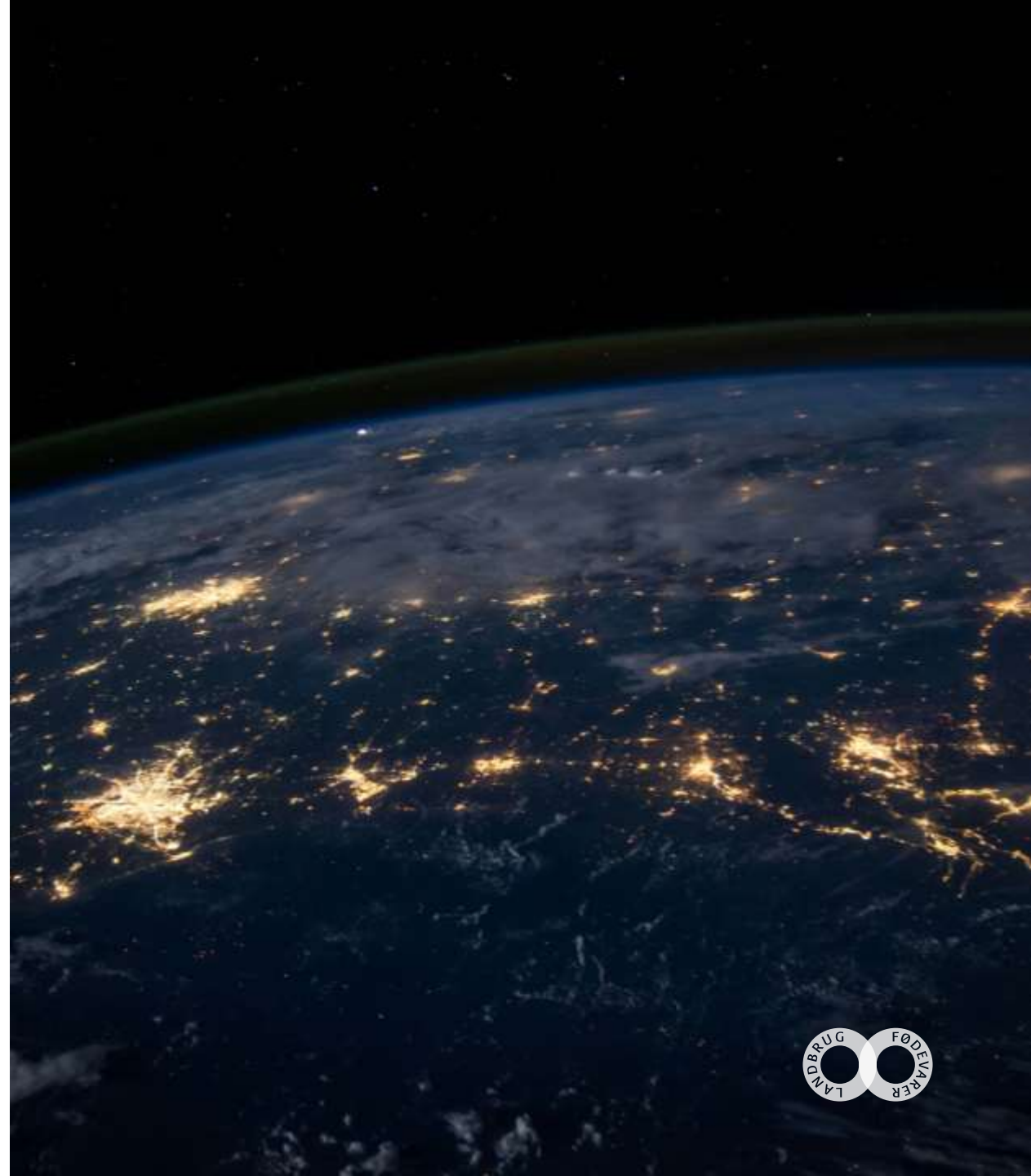
Eksport i mia. kr.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Levende grise	6,5	8,5	8,3	6,2	6,7	11,9	12,2
Øvrig gris	22,1	25,1	27,3	26,8	28,0	26,4	26,7
I alt	28,6	33,6	35,6	33,0	34,7	38,3	38,9

Når man er stærk, så er man også udsat

- Handelspolitiske spændinger mellem USA og Kina skaber behov for nye handelsforbindelser
- Krig kan udfordre forsyningslinjerne, som vi så ved Ukraine-krigens udbrud
- Fødevarer er kritisk infrastruktur og vi skal sikre forsyningssikkerheden

... så kan vi blive endnu stærkere?

Eksportfremstød kan åbne nye markeder

- Det er afgørende for vores afsætning, at vi hele tiden afsøger nye markeder.
- Eksportfremstød er et vigtigt redskab hertil
→ både til kendte og nye markeder.
- Vi kæmper for øgede bevillinger til FVST's arbejde på finansloven og i vækstteamet.

Den næste CAP skal styrke, ikke svække, robustheden i fødevaresektoren

Beskyttelse af det indre marked

Beskyttelse af det indre marked og ens konkurrencevilkår på tværs af EU

Grønne incitamenter

Understøtte omstilling til en bæredygtig produktion – med “produktion” som nøgleord

Global konkurrenceevne

Opretholde EU's status som verdens største eksportør af landbrugs- og fødevarer

Forenkling

Gennem bedre design af ordninger og anvendelse af nye teknologier

Produktionen styrkes med ny vækstplan

- Regeringens vækstteam, skal i løbet af i år give anbefalinger til, hvordan vi fastholder en konkurrencedygtigt fødevaresektor i Danmark.
- Centralt står, at vi skal producere mere på et mindre areal. Det kræver investeringer i eksisterende produktion.
- Særligt fokus på råvaregrundlaget for animalsk og plantebaseret produktion, samt biosolutions.

Hvor sikker er vores fødevareresektor?

En ny (usikker) politisk virkelighed

- Krig på europæisk jord i snart fire år.
- Store investeringer i forsvar – nyt ministerium for beredskab og samfundssikkerhed.
- Alliancer og internationale institutioner i forandring.

Men også fornyet sammenhold

- EU er rykket sammen i bussen.
- Finland og Sverige i NATO.
- Sverige udlåner dronesystem til Danmark, og Tyskland hjælper også med overvågning.
- Fokus på forsyningssikkerhed i SE, NO og FI, der langt fra er selvforsynende.

Forsvarsekspert raser efter dronedrama: 'Vi er lallende amatører og inkompetente'

© Peter Ernstved Rasmussen, x.com

"Det udstiller, at vi ikke er klædt på til den trussel, vi står over for i dag. Det er et område, som vi simpelthen ikke har givet nok opmærksomhed."

Peter Ernstved Rasmussen, 26. september 2025

Vi er meget udsatte

- Drone-anslaget har vist, hvor uforberedte vi er.
- Viser at truslen kan komme fra uventet kant.
- FE og PET har advaret om droner i flere år

→ handler vi tids nok på den viden, vi har?

Eksempler på sårbarheder

#1

Ekstremt vejr

Tørke, for meget nedbør, storm og et klima i forandring udgør en stor udfordring for produktionen og råvaregrundlaget i EU.

#2

Vandforsyning

Uden en konstant og stabil vandforsyning, vil husdyrproduktion og fødevareindustri ikke klare sig. Brud på vandledninger eller forgiftning af vand til husdyr er en risiko.

#3

Energi

Energiforsyningen er også enorm sårbar. Det så vi med Nord Stream-sabotagen i 2022. Mange steder er transformerstationer og andre anlæg uden beskyttelse fra f.eks. droner. Også biogassektoren er central for forsyningen.

#4

Brændstof

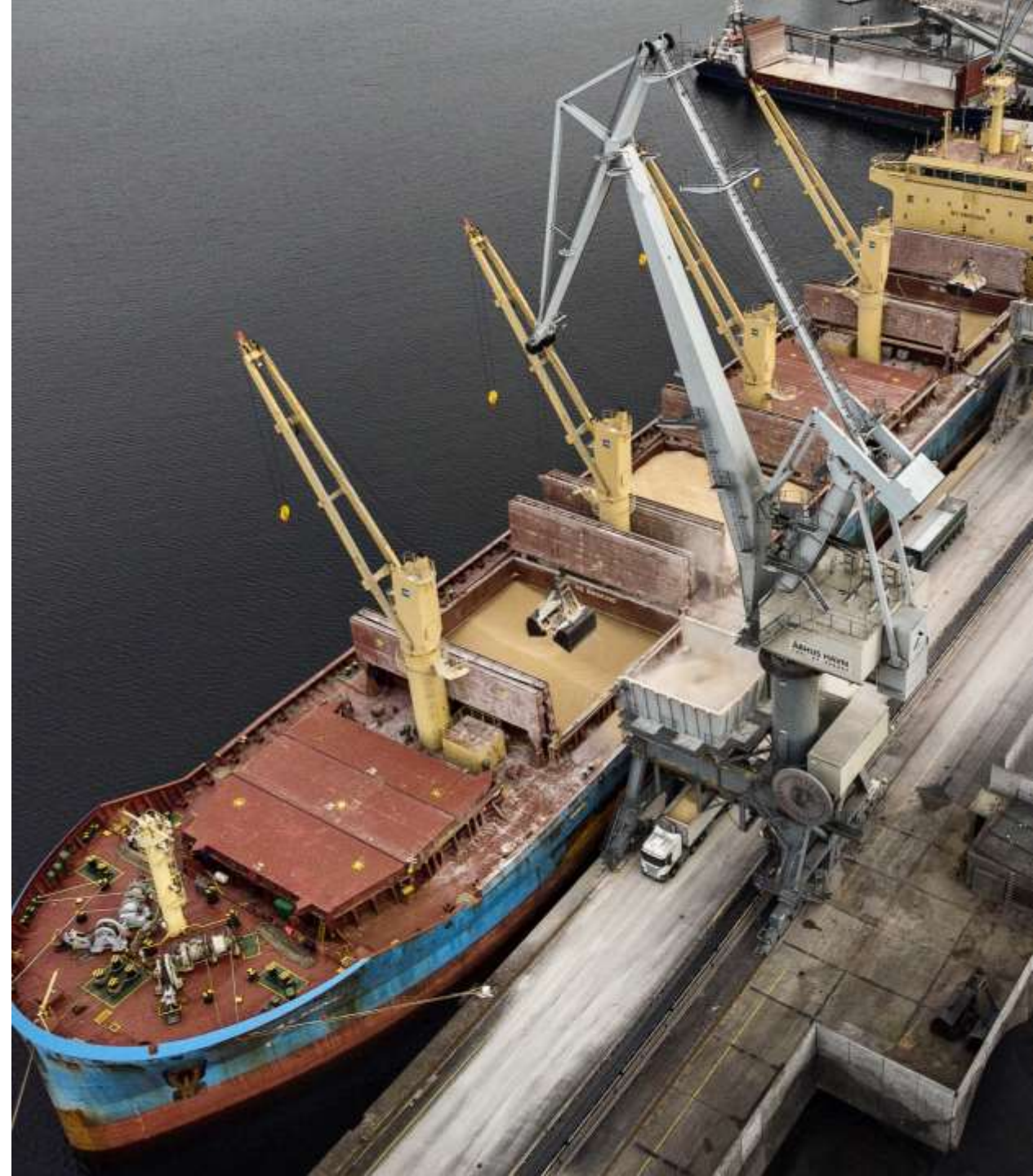
Fødevareproduktion er kritisk infrastruktur, og skal have præferencestilling i en situation, hvor der er knaphed på ressourcer som f.eks. diesel.

#5

Transport og infrastruktur

Uden infrastruktur som havne, broer og veje, der forbinder os til omverdenen, bliver det svært at opretholde produktionen og få forsynet vores nabolande med fødevarer.

Hvordan skal vi tænke beredskab ind i erhvervet fremover?

Overvejelser omkring beredskab

- Egen forsyning med f.eks. energi og vand – og backup.
- Identificér sårbarheder – risiko for ødelæggelse eller sabotage af forsynings- og produktionsanlæg.
- Hvad gør vi, når uheldet er ude? Alternative forsyninger og afsætningsmuligheder.
- Skal vi have beredskabslagre? Egne eller fælles?
- Ansvars- og rollefordeling i tæt samarbejde med myndigheder.
- Fokus på HELE værdikæden.

Hvad skal vi selv og hvad kan vi forvente?

Hvad skal vi i erhvervet?

- Det nære beredskab med gennemgang af sårbarheder og identifikation af indsatsområder
- Sørge for at 'låse døren' – også digitalt ift. cybersikkerhed
- Hav nok til at kunne holde produktionen kørende – f.eks. en generator og en lidt større dieseltank

Hvad kan vi forvente af staten?

- Præferencestilling ift. fastholdelse af produktion, særligt:
 - Diesel
 - Strøm
- Tilstrækkelige ressourcer og kapacitet hos myndighederne

Krav til IT-sikkerhed/ NIS2-direktivet

- Gældende fra juli 2025 stiller EU skærpede IT-sikkerhedskrav til større fødevarevirksomheder.
- Omfatter også selskabernes forsyningskæder.
- Øgede krav til risikostyring, herunder forebyggende og begrænsende indsatser, og en plan for fortsat drift ved et cyberangreb.
- Rapportering af væsentlige hændelser til rette myndighed inden for 24 timer.

Hvad gør L&F?

Vi taler med danske myndigheder ...

- Dialog med Torsten Schack Pedersen, minister for samfundssikkerhed og beredskab, samt hans særlige rådgiver og embedsfolk.
- Dialog om emnet med andre myndigheder, herunder fødevareministeriet og fødevarestyrelsen.

... og vi taler med EU's ministre ...

**... men i sidste ende er
det op til os selv**

Hvis I skal tage én ting med jer hjem

- Danmark har en stærk fødevaresektor, og der arbejdes hele tiden på at gøre den stærkere.
- Samtidigt er vi ret sårbare, og nuværende regelværk og beredskab slår ikke til.
- Mere må gøres, men for nu:

→ I en skarp situation må vi hellere selv – som borger og virksomheder – være parate.

Spørgsmål

Tak.